



WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 28 października 2024 r.

WK-I.431.1.53.2024

Pan
Rafał Rozpara
Burmistrz Miasta i Gminy Jadów

Urząd Miasta i Gminy Jadów
ul. Jana Pawła II 17
05-280 Jadów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy: Anna Simińska – inspektor wojewódzki oraz Katarzyna Możdżyńska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 6 do 23 sierpnia 2024 r. kontrolę problemową w Urzędzie Miasta i Gminy Jadów, z siedzibą w Jadowie, ul. Jana Pawła II.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących działalności urzędu stanu cywilnego oraz realizacji zadań z zakresu ustawy o zmianie imienia i nazwiska³ w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 29 lipca 2024 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 8 października 2024 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Burmistrzowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

³ Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1988).

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 1 urodzenia, 36 małżeństw i 64 zgonów, 13 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 8 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 4 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego oraz rejestracji 1 zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (dalej RP) w państwie, w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego. Wydano także 1 decyzję w przedmiocie odmowy dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, 2 zaświadczenia o stanie cywilnym a także 3 decyzje o zmianie imienia i nazwiska.

W kontrolowanym okresie nie dokonywano rejestracji zgonu obywateli Ukrainy, czynności w zakresie odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, nie wydawano decyzji w sprawie umorzenia postępowania dotyczącego rejestracji stanu cywilnego, a także zaświadczeń stwierdzających, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo, zaświadczeń o zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby oraz zaświadczeń o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego.

Badaniu poddano: 1 akt urodzenia, 10 aktów małżeństwa, w tym 5 aktów sporządzonych po zawarciu małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego (dalej: USC) i 5 aktów sporządzonych po zawarciu małżeństwa przed duchownym, w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego⁴, 10 aktów zgonu, a także 5 czynności sprostowania aktu stanu cywilnego, 5 czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego, 4 czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego, 1 rejestrację urodzenia, które nastąpiło poza granicami RP, w państwie w którym nie jest prowadzona rejestracja stanu cywilnego, 1 decyzję w przedmiocie odmowy dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, 2 zaświadczenia o stanie cywilnym oraz 3 decyzje wydane na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska⁵.

Rejestracji stanu cywilnego w rejestrze stanu cywilnego dokonywał w poddanych kontroli sprawach Burmistrz Jadowa i zastępca kierownika USC, zgodnie z właściwością określoną w art. 9 ust. 1 oraz art. 13 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego⁶, uwierzytelniając akty stanu cywilnego poprzez złożenie podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą certyfikatu wydanego przez ministra cyfryzacji.

⁴ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809, ze zm.).

⁵ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszach ustaleń kontroli, które dołączono do akt kontroli.

⁶ Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1378, ze zm.), dalej: p.a.s.c.

Wszystkie poddane badaniu akty sporządzono z zachowaniem terminów określonych w art. 52 ust. 1, art. 86 ust. 1 i 3 oraz art. 92 ust. 1 p.a.s.c. Poddane kontroli akty małżeństwa, akty zgonu oraz akt urodzenia zawierały elementy określone odpowiednio w art. 88 ust. 1, art. 95 ust. 1 oraz art. 60 p.a.s.c.

Akty stanu cywilnego oznaczone zostały oddzielenie dla każdego rodzaju zdarzenia, zgodnie z art. 19 ust. 1 p.a.s.c. Oznaczenia aktów stanu cywilnego zostały nadane przez system teleinformatyczny, zgodnie z zasadami określonymi w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego⁷.

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego polegających na sprostowaniu, uzupełnieniu, rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz transkrypcji aktu stanu cywilnego – dokonano w formie czynności materialno-technicznej, zgodnie z art. 35 ust. 3, art. 37 ust. 3, art. 99 ust. 1 oraz art. 105 ust. 1 p.a.s.c.

Akta zbiorowe do poddanych kontroli aktów małżeństwa, zgonu oraz aktów urodzenia prowadzone były w formie papierowej, w porządku chronologicznym, a także zawierały dokumenty stanowiące podstawę dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. W aktach zbiorowych do aktów małżeństwa znajdowały się zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa i zaświadczenie wydane przez duchownego, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego albo protokół przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, w aktach zbiorowych do aktów zgonu znajdowały się karty zgonu oraz protokoły zgłoszenia zgonu, a w aktach zbiorowych do aktu urodzenia znajdowała się karta urodzenia martwego dziecka oraz protokół zgłoszenia urodzenia.

Ustalono, że dokumenty stanowiące akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego są przechowywane w odpowiednich warunkach i są właściwie zabezpieczone, z zachowaniem wymogów określonych w art. 27 ust. 1 i 2 p.a.s.c.

W wyniku kontroli nie stwierdzono przechowywania w archiwum urzędu stanu cywilnego ksiąg stanu cywilnego i akt zbiorowych z naruszeniem zasad ich przekazywania do właściwego archiwum państwowego, określonych w art. 128 ust. 1 oraz art. 129 ust. 3 p.a.s.c.

⁷ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1904).

Zaświadczenia o stanie cywilnym wydano z zachowaniem terminu wskazanego w art. 217 § 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego⁸.

W przypadku aktów stanu cywilnego sporządzonych na podstawie art. 99, art. 104 oraz art. 109 p.a.s.c., kierownik USC zamieścił adnotację informującą o okolicznościach i podstawie rejestracji aktów, zgodnie z wymogiem określonym w art. 23 oraz art. 105 ust. 1 p.a.s.c. We wszystkich poddanych badaniu przypadkach prawidłowo realizowano obowiązek polegający na zamieszczaniu wymaganych wzmianek i przypisków.

Wydane z urzędu odpisy skrócone aktów urodzenia, małżeństwa⁹ oraz zgonu zostały wydane niezwłocznie.

Poddane kontroli decyzje w sprawie zmiany imienia i nazwiska wydane zostały zgodnie z właściwością organu określoną w art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, z zachowaniem terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a., zawierały wszystkie wymagane elementy określone w art. 107 k.p.a. i zostały odebrane osobiście przez wnioskodawców.

Ustalono, że wysokość pobranej opłaty skarbowej za sporządzenie poddanych kontroli aktów małżeństwa, wydanie odpisu zupełnego aktu stanu cywilnego po dokonanych czynnościach sprostowania, uzupełnienia, rejestracji zdarzenia, które nastąpiło poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i transkrypcji, a także za wydanie decyzji o zmianie nazwiska i zaświadczeń o stanie cywilnym – była zgodna z określoną w załączniku do ustawy o opłacie skarbowej¹⁰.

Osoby zatrudnione w okresie objętym kontrolą na stanowisku zastępcy kierownika USC spełniały wymogi do zajmowania tego rodzaju stanowiska w zakresie wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 8 ust. 1 p.a.s.c.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie dotyczącej przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego aktu urodzenia w drodze transkrypcji, w sporządzonym akcie urodzenia wpisano dane, które nie zostały wskazane w tłumaczeniu transkrybowanego aktu, tzn. dane dotyczące daty i miejsca urodzenia rodziców dziecka. W przedmiotowej sprawie dokonano przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego aktu urodzenia w drodze transkrypcji przy jednoczesnym dokonaniu uzupełnienia tego aktu w jednej czynności. W aktach sprawy

⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), – dalej k.p.a.

⁹ W 2 przypadkach małżonkowie nie zgłosili się po odbiór skróconego odpisu aktu małżeństwa.

¹⁰ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111).

znajdowały się opłaty skarbowe za dokonanie czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego aktu urodzenia w drodze transkrypcji oraz za uzupełnienie aktu urodzenia, przy czym nie zawierały wniosku o dokonanie czynności uzupełnienia aktu urodzenia. Powyższym działaniem naruszono art. 104 ust. 2 p.a.s.c., zgodnie z którym *transkrypcja polega na wiernym i literalnym przeniesieniu treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego zarówno językowo, jak i formalnie (...)*.

2. Nie powiadomiono jednego z małżonków o złożeniu przez drugiego małżonka wniosku o uzupełnienie aktu małżeństwa, czym naruszono zapis art. 37 ust. 5 p.a.s.c. nakładający na organ taki obowiązek¹¹.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

- a) przyjęcie wniosku o wydanie zaświadczenia o stanie cywilnym na nieaktualnym formularzu, niezawierającym informacji o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych, co jest niezgodne z art. 49 ust. 1 pkt 4 p.a.s.c.,
- b) zamieszczenie w systemie informatycznym *Baza Usług Stanu Cywilnego* informacji, że odpis zupełny aktu po dokonaniu czynności sprostowania wydano urzędowi, podczas gdy sprawa była prowadzona na wniosek wraz z pobraniem opłaty skarbowej za wydanie odpisu zupełnego aktu,
- c) nieudokumentowanie doręczenia stronie zaświadczenia o stanie cywilnym, niezgodnie z art. 39 k.p.a., który zobowiązuje organy administracji do doręczania pism za pokwitowaniem,
- d) niewydanie decyzji odmawiającej wydania odpisu aktu zgonu w terminie, który organ wyznaczył w piśmie informującym stronę o zakończeniu postępowania i wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie działalności urzędu stanu cywilnego ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Burmistrza do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonej nieprawidłowości, a w szczególności do dokonywania przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego aktu urodzenia

¹¹ W czasie trwania czynności kontrolnych powiadomiono drugiego małżonka o złożeniu wniosku o uzupełnienie aktu małżeństwa.

w drodze transkrypcji zgodnie z art. 104 ust. 2 p.a.s.c., tj. poprzez wierne i literalne przeniesienie treści jego treści zarówno językowo, jak i formalnie¹².

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- a) przyjmowania wniosków o wydanie zaświadczenia o stanie cywilnym na aktualnym formularzu, zawierającym informację o wyrażeniu zgody na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych;
- b) zamieszczania w systemie informatycznym *Baza Usług Stanu Cywilnego* prawidłowych i zgodnych ze stanem faktycznym informacji o podstawie wydania odpisu aktu stanu cywilnego;
- c) dokumentowania doręczenia zaświadczeń o stanie cywilnym, zgodnie z art. 39 k.p.a.;
- d) wydawania decyzji odmawiających wydania odpisu aktu zgonu w terminie wyznaczonym w piśmie informującym stronę o zakończeniu postępowania i wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Burmistrza na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem e-Doręczeń lub ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Lesław Kuczyński
Zastępca Dyrektora Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

¹² W związku z usunięciem w trakcie trwania czynności kontrolnych nieprawidłowości polegającej na niepowiadomieniu jednego z małżonków o złożeniu przez drugiego małżonka wniosku o uzupełnienie aktu małżeństwa, odstępuje się od formułowania zaleceń w jej zakresie.